

CultuurSchakel

A man and two young girls are posing in a dance studio. The man, in the center, is wearing a pink tracksuit and making peace signs with both hands. To his left, a girl in a light blue tracksuit is striking a dynamic pose with one leg raised and making a peace sign. To his right, a girl in a pink patterned dress and grey leggings is also making a peace sign. The background shows a dance studio with wooden floors, mirrors, and ballet barres. The text 'CultuurSchakel' is at the top and 'Jaarverslag 2022' is at the bottom.

Jaarverslag
2022

Colofon

© CultuurSchakel, april 2023

Samenstelling:

directie en medewerkers CultuurSchakel

Eindredactie:

Marketing & Communicatie

Vormgeving:

Twiet Creative Marketing

Fotografie:

Jurriaan Brobbel, Sjoerd van der Hucht, Sandra Uittenbogaart,
Lot Philipsen en CultuurSchakel

Inhoud

Voorwoord	4
1. Over CultuurSchakel	6
2. De weg wijzen	9
3. Drempels wegnemen	12
4. In beweging brengen	17
5. Bruggen bouwen	20
6. Monitoring en evaluatie	24
7. Bedrijfsvoering en personeelszaken	26
8. Raad van toezicht	29

Voorwoord

2022 was een in vele opzichten onrustig en druk jaar. Na de versoepeling van de coronamaatregelen in het voorjaar, probeerden we onze werkzaamheden zo goed mogelijk op te pakken, maar de nasleep van corona bleek groot. Scholen bleven op hun hoede om externen binnen te laten. Het lerarentekort en tekort aan personeel bij culturele instellingen zorgde ook na corona voor afzeggingen van schoolbezoeken. Ook was er een onverwacht tekort aan bussen.

Ook de amateurkunst werd sterk geraakt door corona. In het voorjaar zagen we de amateurkunstactiviteiten weer op gang komen, hoewel veel organisaties kwetsbaar uit de pandemie zijn gekomen. De energiecrisis die later dat jaar uitbrak bracht voor hen nog meer onzekerheid. Ook zagen we de kansenongelijkheid toenemen door corona en inflatie, waardoor mensen minder goed mee kunnen doen aan cultuur. Ook constateren we dat door de krappe arbeidsmarkt de hele keten van cultuur onder druk staat.

Naast ons gewone werk pakten we een aantal nieuwe zaken op die niet waren voorzien in ons activiteitenplan. Zo besteedden we veel aandacht aan de NPO-gelden en initieerden we een impact-subsidie voor de vrijetijdskunstenaars om coronagevolgen te dempen. Daarnaast startten we met de vroegschoolse educatie en in het mbo. De subsidie voor vroegschoolse educatie was een groot succes en in het mbo ontstonden nieuwe kansen door de MBOcard. Ook voerden we voor het eerst een nieuwe evaluatie voor het onderwijs uit (Evi).

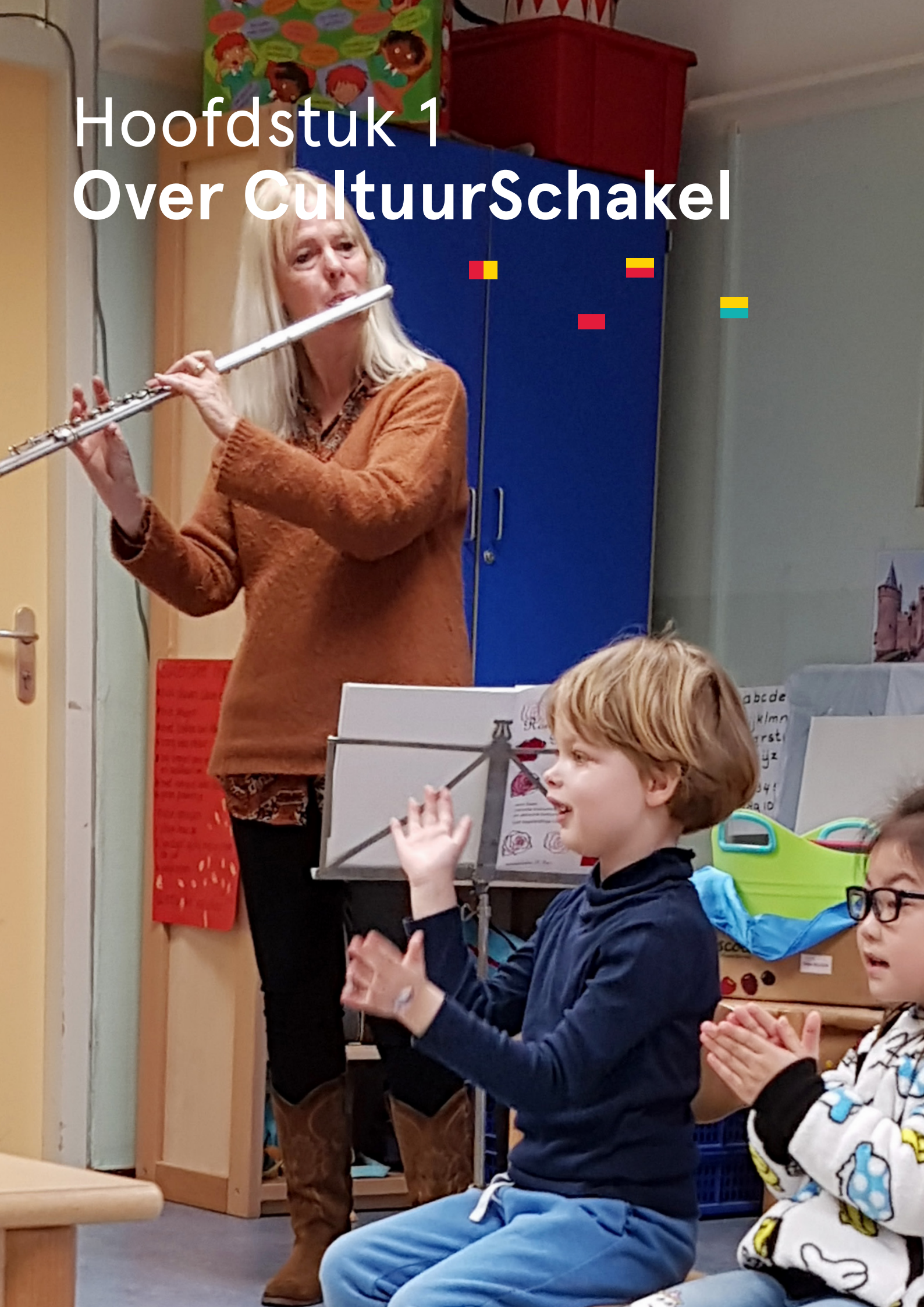
We vroegen aandacht voor cultuur bij de gemeenteraadsverkiezingen en informeerden de coalitieonderhandelaars en nieuwe gemeenteraadsleden. CultuurSchakel was betrokken bij een aantal gemeentelijke trajecten, zoals de Cultuurvisie 2030 en het onderzoek systeeminstellingen. Ook besteedden wij tijd aan de nieuwe ontwikkelingen bij het rijk over de revitalisering van de amateurkunst.

Terwijl de druk op onze organisatie en ons werkveld groot was, zijn we trots op de resultaten die we hebben bereikt en de nieuwe stappen die dit jaar zijn gezet. Het veld heeft ons meer nodig dan ooit!

Marijn Cornelis
Directeur-bestuurder

Hoofdstuk 1

Over CultuurSchakel

1.1 Missie en visie

In aanloop naar het meerjarenbeleidsplan 2021–2024 scherpsten we onze missie en visie aan. Deze luidt nu:

*CultuurSchakel brengt je verder in kunst
en cultuur in Den Haag*

Kunst en cultuur raakt ons

Kunst en cultuur geeft betekenis aan ieders leven; het verwondert, verbindt, houdt ons een spiegel voor en leert ons onszelf en anderen beter begrijpen.

Den Haag is onze stad

Kunst en cultuur is van onschatbare waarde voor onze stad. Wij willen dat iedereen in Den Haag kan meemaken hoe het is om zélf kunst te beoefenen en je door kunst van anderen te laten verrijken. Daarom werken we aan een goed en levendig, inclusief Haags kunstklimaat binnen cultuuronderwijs en cultuurbeoefening in de vrije tijd.

Een leven lang kunst en cultuur

Dat wensen wij iedereen toe. Wij delen graag onze expertise en ons netwerk op het gebied van cultuuronderwijs en cultuurbeoefening in de vrije tijd. We helpen scholen om kinderen te laten opgroeien met kunst en ondersteunen iedereen die in de vrije tijd kunst en cultuur aanbiedt of beoefent. We geven subsidies aan initiatiefnemers die iets moois willen realiseren met vrijetijdskunstenaars en maken dit zo gemakkelijk mogelijk.

We maken kunst en cultuur zichtbaar voor iedereen in Den Haag. We kennen cultureel Den Haag en weten wat er speelt, werken samen met partijen die actief zijn op cultuurgebied en bundelen deze krachten. We hebben een sterk team met brede professionele en kunstzinnige bagage. We werken op maat, zijn onafhankelijk, bouwen een persoonlijke band op en bieden duurzame ondersteuning.

Wat we doen

We wijzen de weg, nemen drempels weg, brengen in beweging en slaan bruggen:

- We adviseren en ondersteunen scholen en aanbieders van cultuuronderwijs;
- We adviseren en ondersteunen aanbieders van, deelnemers aan en partners op het gebied van cultuurbeoefening in de vrije tijd;
- We geven subsidies voor amateurkunst.

1.2 Werkwijze

Onze **afdeling Cultuuronderwijs** richt zich op cultuuronderwijs onder schooltijd in Den Haag. De cultuurcoaches voor het primair onderwijs werken elk in een stadsdeel, waardoor alle scholen en culturele instellingen één vaste contactpersoon hebben. De coaches werken aan de ontwikkeling van cultuuronderwijs op basisscholen via adviesgesprekken en begeleiding, scholingsaanbod en inspiratie. Alle coaches zijn gespecialiseerd in een kunstdiscipline en daarnaast bijvoorbeeld in speciaal onderwijs, fondsenwerving of deskundigheidsbevordering.

De cultuurcoaches voor het voortgezet onderwijs bouwen aan relaties met alle vo-scholen in de stad en adviseren over cultuuronderwijs op school, het maken van keuzes uit het cultuuronderwijsaanbod in onze brochure Expeditie C en subsidieaanvragen. Sinds 2022 hebben wij ook een belangrijke regiefunctie in de voor- en vroegschoolse educatie (vve) en het middelbaar beroepsonderwijs (mbo).

Onze cultuurcoaches ondersteunen ook de Haagse culturele instellingen met hun educatieve aanbod voor scholen. We organiseren scholing en kennisdeling en adviseren over aansluiting van hun activiteiten op de vraag en de situatie van scholen. We informeren over actuele ontwikkelingen binnen (cultuur)onderwijs, zoals bijvoorbeeld het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) van het ministerie van OCW en ontwikkelingen over het lerarentekort en over inclusief aanbod, waarbij we veel aandacht besteden aan het speciaal (basis)onderwijs.

CultuurSchakel is penvoerder van het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK), dat halverwege 2021 de derde fase inging (CmK3). Het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) en de gemeente Den Haag subsidiëren dit. Veel van de activiteiten die de afdeling Cultuuronderwijs ontplooit, zijn onderdeel van dit programma. Op verzoek van het FCP beschrijven we de resultaten hiervan in een apart jaarverslag.

De **afdeling Cultuurbeoefening** (voorheen afdeling Cultuurparticipatie) maakt zich sterk voor kunst- en cultuurbeoefening voor iedere Hagenaar en richt zich op de ondersteuning van aanbieders van cultuurbeoefening. CultuurSchakel zet cultuurbeoefening actief op de kaart van Den Haag en streeft ernaar dat alle inwoners mee kunnen doen aan kunst- en cultuuractiviteiten in hun vrije tijd. Dit is goed voor ieders persoonlijke ontwikkeling, draagt bij aan sociale cohesie en aan een levendige stad. Wij ondersteunen, adviseren en

subsidieren Haagse culturele organisaties, projecten, gezelschappen, verenigingen en stichtingen die dit mogelijk maken. De adviseurs Cultuurbeoefening zijn gespecialiseerd in de disciplines muziek, dans, theater, informele doelgroepen of werken discipline overstijgend. De afdeling bestaat daarnaast uit het Subsidieloket en het programma *BinnenBuiten*. Bij *BinnenBuiten* verbinden we binnenschools cultuuronderwijs met cultuurbeoefening in de vrije tijd, vanuit het perspectief van het kind. Met de aanpassing van de afdelingsnaam van cultuurparticipatie naar cultuurbeoefening benadrukken we dat wij ons richten op actieve cultuurbeoefening en niet op receptieve cultuurparticipatie.

Onze **afdeling Marketing & Communicatie** (M&C) is verantwoordelijk voor de externe communicatie over CultuurSchakel en voor de promotie van de activiteiten en producten. De doelstellingen hierbij zijn het vergroten van onze naamsbekendheid, de positionering van de organisatie, de versteviging van ons imago en het zichtbaar maken van het aanbod van cultuuronderwijs en cultuurbeoefening in Den Haag. M&C bestaat uit een team van communicatieprofessionals met elk hun eigen expertise, taken en werkgebied. Het team werd tijdelijk aangevuld met een zzp'er voor de campagnes over het NPO en de Impuls! subsidieregeling en een productie leider van de brochures Vonk en Expeditie C.

Leeswijzer

In dit jaarverslag beschrijven we welke concrete activiteiten we dit jaar ondernamen om onze doelen daadwerkelijk te bereiken. We doen dit via onze vier beleidsthema's:

*De weg wijzen | Drempels wegnemen |
In beweging brengen | Bruggen bouwen*

Hiermee is dit verslag een weerslag van onze integrale werkwijze. Sommige activiteiten beslaan meerdere thema's en plaatsten we, om 'dubbelingen' te vermijden, slechts bij één thema.

- Activiteiten die in eerdere jaarverslagen, of in het jaarverslag voor CmK3 al uitgebreid zijn omschreven, benoemen we slechts puntsgewijs. Nieuwe activiteiten lichten we wat meer toe.

Hoofdstuk 2

De weg wijzen

Om cultuuronderwijs en cultuurbeoefening te stimuleren, is het belangrijk dat de bestaande mogelijkheden zichtbaar en vindbaar zijn, en onze doelgroepen hun weg weten te vinden in het enorme culturele aanbod dat Den Haag rijk is.

2.1 Zo maakten we het cultuuronderwijsaanbod zichtbaar

- We stelden twee brochures samen met het professionele, Haagse cultuuraanbod voor het primair en voortgezet onderwijs (Vonk en Expeditie C) en verstuurden deze naar alle scholen en culturele instellingen in Den Haag. De brochure Vonk voor het primair onderwijs bevatte dit jaar 239 voorstellingen en museumlessen van 45 verschillende culturele instellingen. Daarnaast waren er 39 instellingen met Doe-aanbod (actieve kunstbeoefening) en Kunstenaar in de klas. In totaal stonden er 69 verschillende instellingen in deze brochure. In Expeditie C voor voortgezet onderwijs stonden 62 verschillende activiteiten van 31 culturele instellingen, meer dan een verdubbeling ten opzichte van voorgaande jaren. Dit komt mede omdat Expeditie C is uitgebreid met losse museumlessen van 13 musea, als aanvulling op de lessen die onderdeel zijn van Cultuurmenu.
- Het cultuuraanbod voor po en vo staat ook op onze website.
- Wij maakten dit jaar voor het eerst cultuuraanbod gericht op voorschoolse educatie en/of het mbo zichtbaar op onze website.
- Vanuit de gemeentelijke NPO gelden was € 5,- per leerling extra beschikbaar voor actieve kunstbeoefening (Doe-aanbod en Kunstenaar in de klas) voor po en vo scholen. We maakten een flyer, een animatiefilmpje en NPO-pagina op onze website om scholen hierop te attenderen en ze te stimuleren om hiermee extra activiteiten af te nemen. Het Doe-aanbod voor het voortgezet onderwijs werd opgenomen in Expeditie C.

2.2 Zo maakten we het aanbod cultuurbeoefening zichtbaar

- Het aantal aanbieders van cultuurbeoefening op onze website is gestegen met 7,1% naar 560.
- De website biedt een overzicht van Haagse optreed- en repetitielocaties.
- Op de digitale kaart van ons programma *BinnenBuiten* staan alle samenwerkingspartners met bestaand cultureel aanbod voor kinderen per wijk. Daarnaast maken interactieve portfolio's op onze website nieuw aanbod en samenwerkingsontwikkelingen zichtbaar.

- In de agenda staan voorstellingen, projecten en events van amateurkunstgezelschappen die wij subsidiëren, of waarbij wij (inhoudelijk) betrokken zijn.
- In het najaar van 2022 begonnen we met het in kaart brengen van informele groepen. Dit zijn groepen die niet georganiseerd zijn via verenigingsverband of een andere formele vorm. Omdat zij niet geregistreerd staan bij de kamer van koophandel is contactleggen en zichtbaar maken van deze groepen lastiger. Per stadsdeel onderzoeken we of deze groepen kunnen vinden via optreed- en repetitielocaties. Als resultaat van deze zoektocht is tevens het aantal locaties met culturele aanbod op onze website vergroot met 20%.
- We attendeerden festivals en podia op het aanbod van vrijetijdskunstenaars, zodat hier meer aandacht voor is.
- We deden mee aan een onderzoek van Bureau Binnenstad i.s.m. Spinner & Langkous/Matthijs de Groot naar de mogelijkheden voor (meer) culturele programmering in de buitenruimte.
- We wilden in 2022 opnieuw aansluiten op de landelijke zichtbaarheids campagne voor amateurkunsten (iktoon). De campagne zou dit jaar het hele jaar door zijn, in plaats van alleen in de maand juni. De organisatie van iktoon was echter niet actief in 2022.
- Tijdens het UIT Festival Den Haag startte onze campagne *Kom Cultuur Proeven* waarmee we inwoners van Den Haag motiveren aan cultuurbeoefening te doen. Er was een promotieteam aanwezig en we lanceerden de campagnewebsite.

2.3 Zo maakten we CultuurSchakel en het veld van cultuuronderwijs en -beoefening zichtbaar

- Op 4 oktober ontving de wethouder Cultuur, de infosheet 'Cultuurbeoefening in Den Haag' tijdens het event 'Blik op cultuur: Bijeenkomst Haagse vrijetijdskunst' (zie hoofdstuk 5). Hierin staat wie de Haagse cultuurbeoefenaars zijn, wat zij doen, met wie zij dat samen doen en voor welke uitdagingen zij staan.
- Onze website is het belangrijkste online communicatiekanaal voor onze doelgroepen. Cultuurbeoefenaars vinden hier informatie over subsidies, ondersteuningsmogelijkheden, scholing, locatieverhuur, culturele verenigingen en cursus-aanbieders. De Hagenaar vindt er cultureel en educatief aanbod. Scholen vinden informatie over ondersteuningsmogelijkheden, deskundigheidsbevordering, het lesmateriaal van de Haagse Ladekast, en Haags cultureel aanbod voor het onderwijs. Het aantal bezoekers op onze website groeide al sterk sinds 2020 en ondanks de lockdowns steeg het aantal bezoekers in 2022 met 10,9%.

- We zetten onze socialmediakanalen (Facebook, Twitter, LinkedIn en Instagram) in voor de vergroting van onze naamsbekendheid, voor traffic richting de website, het genereren van meer subsidieaanvragen, en voor de promotie van onze activiteiten en/of die van culturele aanbieders. Daarnaast is het een manier om onszelf te profileren als expert en belangenbehartiger op het gebied van cultuur- onderwijs en -beoefening in Den Haag. Ook hier zien we een stijging van volgers met 27% op LinkedIn en 28% op Facebook.
- In 2022 stuurden we periodiek verschillende e-mail-nieuwsbrieven naar onze doelgroepen. Hiermee informeren en delen we kennis met de doelgroepen, werven we deelnemers voor onze activiteiten en genereren we zo ook extra verkeer op onze website. Ook dit jaar steeg het aantal abonnees en is het openingspercentage met een gemiddelde van ruim 33,6% vrij goed.
- We adverteerden, zowel online als offline, om onze boodschappen onder de aandacht te brengen. Online plaatsten we advertenties op Facebook, Instagram en LinkedIn. Het bereik van advertenties op Facebook en Instagram is flink gestegen met 93,2% meer vertoningen. Via Google AdGrants sponsorship, bereikten we 99.000 weergaven (+50,9%), waarvan 8.033 klikken (+17,2%) naar onze website. Offline adverteerden we vier keer in de lokale krant Den Haag Centraal, met een oplage van 9.500.
- Met de Boomerangkaart *Ik ben er klaar mee!*, uit de gelijknamige campagne, bereikten wij zo'n 14.050 personen die de kaart meenamen uit horeca-gelegenheden.
- Daarnaast ontwikkelde de afdeling M&C verschillende videos, flyers, factsheets, handouts en give-aways om ons werk en werkveld onder de aandacht te brengen.

Online bereik	2021	2022	stijging/daling
Bezoekers website	80.644	89.454	10,9%
Aanbieders vrije tijd op website	523	560	7,1%
Facebook-volgers	2.359	3.001	27,2%
Twitter-volgers	1.820	1.807	-0,7%
Instagram-volgers	1.353	1.606	18,7%
LinkedIn-volgers	1.525	1.952	28,0%
Nieuwsbriefabonnees	3.797	4.040	6,4%
Facebook/Instagram-advertenties (vertoningen)	353.469	682.912	93,2%
LinkedIn-advertenties (vertoningen)	geen data	34.711	
Google AdGrants (vertoningen)	65.621	98.958	50,8%

Hoofdstuk 3

Drempels wegnemen

Om het zo gemakkelijk mogelijk te maken voor scholen en culturele aanbieders/instellingen met aanbod voor cultuuronderwijs en cultuurbeoefening, nemen wij zoveel mogelijk drempels weg.

3.1 Zo namen wij drempels weg voor cultuuronderwijs

- Wij verzorgden de planning van klassikaal cultuurbezoek voor het po (inclusief busvervoer) en het vo. De deelname van ruim 95% po-scholen aan Vonk blijft consequent zeer hoog en na de moeilijke coronajaren bereikten we dit jaar het recordaantal inschrijvingen van 102.743. Cultuurcoaches adviseren scholen over het aanbod uit Vonk dat goed aansluit bij de leerlingen en de visie van de school. De coördinatie van het busvervoer vroeg van ons en de busmaatschappij BAB-VIOS in 2022 veel extra inspanning. Door corona waren veel busritten verplaatst naar mei-juni waardoor er toen een enorm tekort ontstond aan bussen. Met veel inspanning van beide kanten konden zoveel mogelijk bezoeken toch plaatsvinden.
- De cultuurcoaches benaderen vo-scholen actief om zo deelname aan cultuurbezoeken te vergroten. Daarnaast zetten wij hier social media en nieuwsbrieven voor in die de waarde van een cultuurbezoek voor de leerling in beeld brengen. De eerste editie van Expeditie C in schooljaar 2019–2020 leverde 6.318 inschrijvingen op. Dit jaar zien we (na een afname door corona) een toename van het aantal inschrijvingen naar 8.561 cultuurbezoeken.
- Wij bieden gratis vakleerkrachten (COH-experts) aan die leerkrachten begeleiden bij het werken met het lesmateriaal uit de Haagse Ladekast. We maakten deze begeleidingstrajecten nog toegankelijker door een betere aansluiting op de behoeften en vooral de capaciteit in het basisonderwijs. Er waren in 2022 negen trajecten met COH-experts op zes scholen.

3.2 Zo namen wij drempels weg voor kunst- en cultuurbeoefening in de vrije tijd

- Kinderen konden gratis deelnemen aan activiteiten uit het programma *BinnenBuiten* en aanbieders ontvingen een financiële bijdrage voor het opstarten van hun project/activiteit.
- CultuurSchakel voert namens gemeente Den Haag de *Subsidieregeling Haagse Amateurkunst* uit. Met deze regelingen ondersteunen we initiatiefnemers die actief zijn binnen kunst en cultuur in de vrije tijd. Dankzij deze subsidies doen meer mensen in Den Haag aan cultuurbeoefening en kunnen er meer voorstellingen en projecten uitgevoerd worden. Ook tijdens corona

wilden wij zoveel mogelijk projecten door laten gaan, al dan niet in aangepaste vorm. Daarom zijn aanvragen met coulance beoordeeld.

- Voor onze subsidieregeling *Geld voor je kunst!* komen initiatiefnemers die geen rechtspersoon zijn in aanmerking. De aanvraagprocedure is laagdrempelig: de aanvrager vult een online formulier in en pitcht het idee voor een jury. Binnen een week ontvangt de aanvrager de uitslag. De pitchmomenten van *Geld voor je kunst!* waren in 2022 afwisselend online en live, omdat voor sommige doelgroepen de drempel voor een videopitch lager ligt dan voor een pitch op locatie met een jury.
- Vanaf september 2022 verhoogde CultuurSchakel tijdelijk (tot 2025) alle subsidiebedragen voor het veld van cultuurbeoefening in Den Haag om de veerkracht, weerbaarheid en wendbaarheid van de sector cultuurbeoefening te versterken na corona. Dit was mogelijk dankzij subsidiereserves die vanwege corona onbenut waren.
- De teksten op de website zijn geoptimaliseerd (en vertaald naar Engels), zodat deze ook voor de minder geoefende en anderstalige lezer helder zijn.
- Dankzij een bijdrage van € 223.941,- van de gemeente voor het herstel van cultuurbeoefening in Den Haag, openden wij in juni *IMPULS! – Herstelregeling coronasteun vrijetijdskunst 2022*. Deze kortlopende regeling stond open voor zowel stichtingen en verenigingen in de amateurkunstsector, als voor het eerst ook voor de informele groepen en zzp'ers binnen cultuurbeoefening.
- We maakten de subsidieregelingen toegankelijker door de bekendheid te vergroten via adviesgesprekken, nieuwsbrieven, de website en social media. Daarnaast waren er extra advertenties voor o.a. de zorguitvoeringen.

3.3 Over subsidies

- *Basissubsidie* is een bijdrage in de kosten voor de huur van een repetitieruimte en artistieke leiding.
- *Presentatiesubsidie 1* is een bijdrage in de eenmalige kosten voor een podiumuitvoering met vrijetijdskunstenars.
- *Presentatiesubsidie 2* is voor grote, multidisciplinaire, vernieuwende of bijzondere projecten.
- *Zorguitvoeringen* is voor amateurkunstoptrédens in zorginstellingen.
- *Buitenconcerten* is voor openluchtoptrédens door instrumentale gezelschappen.
- *Geld voor je kunst!* is een laagdrempelige regeling voor Haagse initiatieven die vrijetijdskunst stimuleren en/of bevorderen.

3.3.1 Beoordeling subsidieaanvragen

De Basissubsidie, Presentatiesubsidie 1 en de Zorguitvoeringen en Buitenconcerten worden toegekend na interne beoordeling door het Subsidieloket.

Een externe vijfköppige commissie beoordeelt de ingediende plannen voor Presentatiesubsidie 2.

De beoordelingscommissie bestond in 2022 uit: Marjolijn Boersma (voorzitter), Damani Leidsman, Paula Udondek, Sahidah Somer en Tania Christina Monteiro. De *Geld voor je Kunst!* subsidie wordt beoordeeld door steeds wisselende commissies. De commissies adviseren het hoofd Cultuurbeoefening die het uiteindelijke besluit over het toekennen van subsidie neemt.

Elke aanvrager kan in beroep tegen het besluit.

We proberen hier eerst met de aanvrager uit te komen.

Als dit niet lukt, gaat het bezwaar naar de onafhankelijke Bezwaarcommissie, bestaande uit Abe van der Werff (voorzitter), Annet Schipper en Eveline Asselbergs. In 2022 is er geen bezwaar ingediend bij CultuurSchakel.

3.3.2 De subsidieresultaten

Er waren in vergelijking met 2021 veel meer activiteiten en presentaties, mede vanwege de beëindiging van de lockdowns. Over de gehele breedte van de Subsidie-regeling Haagse amateurkunst was er een stijging van 57% aanvragen. Voor basissubsidie was er echter een afname van aanvragen van 7%.

Bij de subsidieregeling *Geld voor je kunst!* was 58% van de aanvragen afkomstig van voor ons nieuwe initiatiefnemers. Er waren zes rondes met totaal 79 aanvragen, waarvan 58 zijn gehonoreerd.

De aanvragen voor de Impuls!-regeling waren voornamelijk voor extra kosten van locaties voor cultuurbeoefening, het herwinnen van publiek en digitalisering en werving en behoud van leden/deelnemers/leerlingen. Van de 193 aanvragen werden 153 goedgekeurd, er is een bedrag toegekend van € 255.468,-.

Aanvragen en financiële resultaten Subsidieregeling Haagse Amateurkunst

	Basis	Presentatie 1	Presentatie 2	Zorguitvoering	Buitenconcert
Theater	14	23	4	0	0
Muziek	100	84	8	24	75
Dans	9	12	2	3	0
Mengvorm	0	12	4	0	0
Totaal	123	131	18	27	75
Definitieve toekenning	€ 304.602	€ 193.230	€ 65.647	€ 5.700	€ 25.940
Nog af te rekenen	n.v.t.	€ 212.221	€ 49.300	€ 1.200	€ 5.240

Aanvragen en financiële resultaten *Geld voor je kunst!*

Aantal aanvragen	Gehonoreerd	Nieuwe aanvragers	Toekenning
79	58	46	€ 90.355,-

Aanvragen IMPULS! – Herstelregeling coronasteun vrijetijds kunst 2022

Discipline	Totaal aanvragen	zzp'ers	Stichtingen / Verenigingen	Overige (bv, vof, informele groep)
Dans	28	16	9	3
Muziek, instrumentaal	44	17	22	5
Muziek, vocaal	52	16	31	5
Theater	17	6	11	0
Mengvorm	22	10	10	2
Overig	30	12	14	4
Totaal	193	77	97	19

3.4 Zo namen wij drempels weg voor meer diversiteit en inclusie

Diversiteit en inclusie vinden wij van groot belang. Bij hoofdstuk 7 lees je meer over onze aanpak wat betreft het onderdeel personeel van de code D&I.

3.4.1 Bij cultuuronderwijs

Op po-scholen bereikten wij álle Haagse kinderen, en praktisch alle po-scholen namen cultuurbezoeken af. De diversiteit binnen de scholen en leerlingenpopulatie is groot. We bedienden alle scholen op maat en verdiepten ons in hun achtergrond en behoeften.

- Om beter aan te sluiten bij de (culturele) diversiteit van de Haagse leerlingen pasten we lesmateriaal van de Haagse ladekast aan, zodat alle leerlingen zich hierin konden herkennen en ook kunstuitingen zagen vanuit andere perspectieven dan het West-Europese perspectief.
- We breidden ons werk uit naar mbo en voorschoolse educatie, waarmee we ons bereik substantieel vergrootten en diverser maakten.
- De cultuurcoach Speciaal onderwijs werkte aan een betere toegankelijkheid tot kunst en cultuur voor leerlingen uit het s(b)o. We breidden ons werkveld binnen speciaal onderwijs uit en gaven daaraan extra aandacht binnen onze brochures en ons aanbod. In 2022 organiseerden wij hiervoor scholing voor culturele instellingen. De vraag naar de basis- en verdiepingstraining 'Prikkelarm programmeren' voor museum- en vakdocenten was zo groot dat deze trainingen in 2022 twee keer plaatsvond. De basistrainingen voor educatoren van culturele instellingen is nu door bijna elke culturele instelling gevolgd. Ook gaven wij opnieuw

de workshop 'Visuele handleiding'. In totaal waren er zeven scholingsbijeenkomsten met gemiddeld acht deelnemers.

- Het lesmateriaal dat wij gratis aanbieden op onze website (de Haagse Ladekast), werd door COH-experts uit het s(b)o aangepast voor de doelgroep.
- In Vonk is het pictogram voor de mate van prikkels bij een cultuurbezoek aangevuld met een pictogram voor maatwerk gericht op het s(b)o. Door onze extra aandacht voor het s(b)o, is de deelname van het aantal leerlingen aan cultuurbezoeken jaarlijks gestegen. In 2017 waren dit 3.602 cultuurbezoeken en in 2022 is dit meer dan verdubbeld naar 7.777.
- De afdeling Cultuuronderwijs en team BinnenBuiten volgden vier scholingsbijeenkomsten over kansen-gelijkheid.
- Het culturele onderwijsaanbod van de Haagse culturele instellingen voor scholen is niet altijd een afspiegeling van de Haagse bevolking. Een aantal Haagse culturele instellingen programmeerde bewust om aansluiting te zoeken bij de diverse bevolkingsgroepen en veel instellingen willen graag inzetten op (culturele) diversiteit en kennisdeling. Onze cultuurcoaches bespraken dit en adviseerden hierover.

3.4.2 Bij cultuurbeoefening

Binnen de vrijetijds kunst is de diversiteit zeer groot en dit staat hoog op de agenda van de afdeling Cultuurbeoefening.

- Onze adviseurs zoeken actief naar nieuwe doelgroepen via persoonlijke adviesgesprekken, bewonersorganisaties en wijkcomités.

- We onderzoeken nieuwe vormen van cultuurbeoefening. Op diverse plekken in de stad komen mensen informeel samen om deel te nemen aan culturele activiteiten. Het is belangrijk om meer inzicht te krijgen in deze vorm van cultuurbeoefening, omdat ook deze groepen waardevol zijn voor de netwerken in wijken, buurten en de stad. In 2022 breidden wij de afdeling uit met een adviseur informele groepen die zich hier speciaal op richt.
- De laagdrempelige subsidieregeling *Geld voor je kunst!* draagt bij aan de groeiende diversiteit van ons netwerk.
- De jury's voor onze subsidieregelingen zijn divers qua samenstelling.
- Bij het programma *BinnenBuiten* staat het wegnemen van drempels centraal. We richten ons hiermee op wijken waar weinig cultuurdeelname is en focussen daarbij op de wens van het kind in die wijk. Zie 4.2.1 voor meer over *BinnenBuiten*.
- De teksten op de website, socials en andere communicatiemiddelen zijn in begrijpelijk taalgebruik. We besteden hierbij aandacht aan onze *tone-of-voice* en beeldgebruik. We bieden teksten deels in het Engels aan.
- De website van CultuurSchakel is digitaal toegankelijker gemaakt. Zo kun je deze bedienen via een muis, toetsenbord en spraaksoftware. Gebruikers met een visuele beperking kunnen kiezen voor de website in hoog-contrast-modus. In maart 2022 deden we onderzoek naar de mate waaraan de website voldoet aan Europese richtlijnen. De onderzochte webpagina's bleken op meerdere punten al goed toegankelijk, al voldoet de website nog niet volledig aan alle succes-criteria. Vervolgens zijn technische verbeteringen doorgevoerd aan de content (tekst en beeld).
- Bij al onze activiteiten zorgen we voor diversiteit onder de sprekers, artiesten, gespreksleiders, rolmodellen, beeldmateriaal en teksten en zoeken we naar samenwerkingspartners met een divers netwerk.
- We organiseerden in 2022 de derde lichting van de Haagse CultuurAcademie. Dit is een leer-netwerk-initiatief dat aansluit op gemeentelijk beleid om diversiteit te vergroten. In 2022 was een evaluatie en een toekomstverkenning.

3.4.3 Afdelingsoverstijgend

- Mede door corona is er meer bewustzijn om activiteiten hybride te organiseren. Zo zijn steeds meer bijeenkomsten of scholingsactiviteiten online te volgen.
- Op onze website en social media besteden we aandacht aan diversiteit van content, door verschillende doelgroepen aan te spreken, en activiteiten uit te lichten.

Hoofdstuk 4

In beweging brengen

We ondersteunen scholen en culturele aanbieders/instellingen om zich verder te ontwikkelen en/of nieuwe stappen te zetten.

4.1 Zo brachten we cultuuronderwijs in beweging

- We ondersteunen po-scholen bij de ontwikkeling van hun visie op cultuuronderwijs en bij de implementatie of actualisatie van hun cultuurplan.
- In 2022 is het monitoring- en evaluatie instrument Evi naar alle po-scholen in Den Haag verstuurd en door bijna de helft van de scholen ingevuld. Hieruit volgden extra contactmomenten met cultuurcoaches. In totaal zijn er ruim 200 gesprekken gevoerd op 110 verschillende scholen.
- Over de Haagse Ladekast werden 34 advies- en begeleidingsgesprekken gevoerd.
- We adviseerden scholen en culturele instellingen over het aanvragen van subsidie. We adviseerden voornamelijk bij aanvragen voor de regeling Cultuureducatie vmbo van het FCP. Van de zeven adviestrajecten zijn twee aanvragen gehonoreerd en vijf trajecten nog lopend.
- Onze taak in het vo kreeg verder vorm. Op 21 scholen vonden in totaal 47 gesprekken plaats over onderwerpen als training interne cultuurcoördinator, Expeditie C, subsidiegelden NPO en FCP en Cultuurstemmen. Met 18 vo-scholen is inmiddels een structurele relatie opgebouwd.
- Door de actieve benadering van de cultuurcoach vo zijn vijf van de acht deelnemers van de regionale cursus interne cultuurcoördinator vo afkomstig uit Den Haag.
- Het netwerk van vo-docenten ontwikkelt zich vooral online. Via social media en nieuwsbrieven bereiken we 71 vakdocenten in het vo.

4.2 Zo brachten we cultuurbeoefening in beweging

- De adviseurs Cultuurbeoefening zijn aanspreekpunt voor aanbieders van cultuurbeoefening in de vrije tijd en ondersteunen, adviseren en begeleiden hen om zo succesvol mogelijk te zijn. We ondersteunen daarbij ook informele groepen. Aandachtspunten zijn o.a. de terugloop van het aantal deelnemers en de stijgende kosten. Er waren in 2022, 201 adviesgesprekken over o.a. de beschikbaarheid en betaalbaarheid van repetitie- en presentatielocaties, en het bereiken van publiek.
- In 2022 waren er diverse on- en offline campagnes om Hagenaars cultureel in beweging te krijgen. Zo was er de studentencampagne aan de start van het nieuwe

studiejaar, en twee campagnes tijdens de start van het culturele seizoen die de Hagenaar stimuleerden om lid te worden van een culturele vereniging of iets actief cultureels te ondernemen. De campagne *Zet Jezelf Aan*, vond dit jaar voor de tweede keer plaats in samenwerking met The Hague Marketing Bureau en in opdracht van de gemeente Den Haag.

4.2.1 Het programma *BinnenBuiten*

Het programma *BinnenBuiten* is in zijn geheel gericht op het in beweging brengen van aanbieders en kinderen in de wijken. In het programma brengen we, per stadsdeel in één óf twee wijken, het perspectief van het kind in beeld en dagen lokale culturele aanbieders uit om hierop activiteiten te ontplooiën. Vervolgens ondersteunen we deze initiatieven, zodat er meer en beter passend aanbod voor kinderen komt. We hebben ons dit jaar geconcentreerd op meerdere wijken uit stadsdeel Escamp en Haagse Hout. Deze wijken zijn in kaart gebracht, er zijn gesprekken gevoerd met verschillende partners die zich richten op het welzijn van kinderen en de ideeën van kinderen zijn besproken met lokale aanbieders om zo meer passend aanbod voor de kinderen in de wijk te creëren. Daarnaast bieden we deze aanbieders begeleiding om zo de kwaliteit van het aanbod te waarborgen.

Tijdens onze programmaworkshops hebben we met veel kinderen gesproken over hun wensen en behoeftes. Voor de werving hebben we gebruikgemaakt van het netwerk van de scholen en (welzijn)organisaties uit de wijken. Ze kwamen met mooie 'gouden' ideeën die uitgevoerd konden worden in de wijken, van het opvrolijken van de wijk met Street art tot TikTok-danslessen en technische Lego-workshops. Het vinden van de juiste aanbieder kost veel tijd. Er moet een aanbieder in de wijk gevonden worden, die moet een geschikte locatie hebben, welwillend zijn en kennis hebben van lesgeven. Vooral de wijken met weinig aanbieders zijn een aandachtspunt.

Belangrijke drempels voor deelname aan kunst en cultuur zijn geld en bereikbaarheid. Kinderen konden daarom gratis deelnemen aan activiteiten uit het programma *BinnenBuiten* in de eigen wijk of in buurt van de school. Aanbieders ontvingen een financiële bijdrage via *BinnenBuiten* voor het opstarten van hun project/activiteit. Hierdoor werden ideeën van kinderen sneller uitgevoerd. Daarnaast adviseerden wij bij het aanvragen van subsidies om de continuïteit van de activiteiten te garanderen.

4.3 We organiseerden diverse soorten scholing

- Wij bieden jaarlijks de cursus Interne cultuur-coördinator aan. In 2022 behaalden acht po-leerkrachten het landelijke certificaat. De nieuwe cursus is in september gestart met zeven cursisten. Nieuw hierbij is dat er twee deelnemers zijn vanuit onze nieuwe doelgroep voorschoolse educatie.
- Wij continueren onze scholing Filosoferen met kinderen voor zowel po-leerkrachten als voor medewerkers van culturele instellingen. Er vonden twee basis en twee verdiepingsbijeenkomsten plaats. Inmiddels is er een groep leerkrachten en vakdocenten die hiermee verdiepend aan de slag willen. Zij kunnen vanaf 2023 deelnemen aan de werkplaats Filosoferen.
- Er waren dertien teamtrainingen op acht scholen over het lesmateriaal van de Haagse Ladekast.
- In het verlengde van de Impuls!-herstelregeling bood CultuurSchakel zes workshops aan voor aanbieders van cultuurbeoefening in de vrije tijd. Er waren in totaal 70 deelnemers.

4.4 We ontwikkelden diverse nieuwe tools en/of trajecten

- In 2022 deden twee po-scholen mee met het traject Leerlingparticipatie. Om het bereik en de waarde te vergroten, verbinden we dit aan burgerschap en kansengelijkheid. Daarnaast werd het een vast onderdeel van de icc-cursus Adviesgesprekken.
- We bereiden evaluatieformulieren voor scholen voor over een cultuurbezoek uit Vonk, waarbij we ook vragen naar de mening van de leerling. Dit traject loopt door in 2023.
- Voor het vo vonden de eerste pilots van de nieuwe versie van *CultuurStemmen* plaats met zes workshops.

4.5 We deelden kennis

- We informeerden schoolbesturen en -directies over de ontwikkelingen binnen cultuuronderwijs en wisselen kennis en ervaringen uit. We spraken met schoolbesturen over onder andere CmK, monitoringsinstrument Evi en hoe wij zo goed mogelijk kunnen aansluiten bij de vragen van de scholen. Het Primo (primair onderwijs) overleg van schoolbesturen en gemeente Den Haag informeerden wij over het nieuwe monitoringsinstrument Evi.
- We informeerden de culturele instellingen over ontwikkelingen binnen het onderwijs, met als belangrijkste onderwerpen de gemeentelijke subsidie vanuit het NPO en het noodplan lerarentekort. Onze educatie overleggen kregen een meer thematische invulling. In 2022 waren er twee bijeenkomsten met de thema's samenwerking en digitalisering, met gemiddeld 20 deelnemers per bijeenkomst.
- De bijeenkomst Digitale cultuureducatie was de aftrap van een traject waarbij culturele instellingen samen met het onderwijs, digitale tools kunnen ontwikkelen voor hun educatieve programma. Er waren twee vervolgbijeenkomsten, met elf culturele instellingen en drie scholen.
- Samen met het Koninklijk Conservatorium Den Haag (KC) en de twee Haagse pabo's organiseerden we een netwerkbijeenkomst en een ontmoetingsdag voor hun studenten over vakoverstijgend werken.
- We spraken met docenten over de behoeftes en mogelijkheden voor nascholing van het Haagse muziekonderwijsveld.
- Wij gaven een gastles aan de eerstejaars studenten van het KC, een gastles in de minor Interne Cultuur-coördinator van de pabo Haagse Hogeschool en organiseerden een workshopdag voor de eerstejaars pabo-studenten.
- Wij werkten mee aan de 'meet up' die Kunstgebouw organiseerde voor studenten van Codarts Rotterdam en het Koninklijk Conservatorium Den Haag.
- CultuurSchakel deelde kennis en ervaringen over speciaal onderwijs op de landelijke conferentie Next Stop, LKCA-Atelier en in regionale overleggen CmK Zuid-Holland georganiseerd door Kunstgebouw.
- We deelden kennis van en met al onze doelgroepen via onze website, periodieke digitale nieuwsbrieven en social mediakanalen en informeerden over de ontwikkelingen binnen onze werkvelden cultuur-onderwijs en cultuurbeoefening.

Hoofdstuk 5 Bruggen bouwen

We bouwen bruggen tussen verschillende partijen binnen en buiten onze werkvelden cultuuronderwijs en cultuurbeoefening voor afstemming (van aanbod), kennisdeling, samenwerking of co-creatie. Ook vinden we het van groot belang dat de stand van zaken en de ontwikkelingen binnen onze werkvelden optimaal zichtbaar zijn in de stad; zowel bij de politiek, als ook bij mogelijke partners en/of andere beleidsterreinen, én bij het Haagse publiek.

5.1 Zo bouwden we bruggen binnen cultuuronderwijs

- In ons activiteitenplan stelden we dat we samen met culturele instellingen scholing wilden ontwikkelen voor pedagogisch medewerkers binnen de kinderopvang. Door een aanpassing in de manier waarop de gemeente de subsidieregeling voor de Voorschoolse Educatie wilde uitvoeren, zijn hier de voornemens uit ons activiteitenplan enigszins gewijzigd. We hebben de subsidieverleningstaak van de gemeente gekregen en hiervoor een laagdrempelige regeling bedacht. We spraken over de regeling met een groot aantal kinderopvangorganisaties en inventariseerden hun wensen. Uit de gesprekken bleek dat kennismaking met culturele activiteiten een eerste stap moet zijn, voordat scholing voor pedagogisch medewerkers plaatsvindt. Tien organisaties vroegen subsidie aan, waarmee acht culturele instellingen activiteiten uitvoerden bij 69 peutergroepen.
- Eén ve-locatie volgde een scholingstraject dat in samenwerking met een culturele instelling plaatsvond.
- In oktober organiseerden we met het Laaktheater de bijeenkomst 'Kunstbeleving voor de allerkleinsten' voor kennisdeling, ontmoeting en behoeftepeiling. Hierbij waren 28 deelnemers van 12 organisaties uit de kinderopvang en de culturele sector aanwezig.
- In ons activiteitenplan stond dat we VSD-coördinatoren wilden informeren over buitenschools en VSD-aanbod. Dit wilden wij echter koppelen aan ontwikkelingen bij het landelijke programma School en Omgeving en de NPO-gelden voor BSO's van de gemeente. Ook wilden we een nauwere samenwerking opzetten tussen de afdeling Cultuuronderwijs en het programma *BinnenBuiten*. We hebben ons dus niet gericht op de gesprekken met de VSD-coördinatoren, maar voerden in plaats daarvan adviesgesprekken met twee buurthuizen en een kinderopvangorganisatie en stelden een menukaart samen met vrijetijdsaanbod van 21 aanbieders rond scholen in Den Haag Zuid-West, die verbonden zijn aan het programma School en Omgeving.

- We initieerden een pilot met drie culturele instellingen en onderzochten of scholen beter ondersteund worden wanneer externe kunstprofessionals een programma aanbieden van één of meerdere dagdelen. Dit in relatie tot het lerarentekort en opgelopen achterstanden door de coronacrisis. De cultuurcoach informeerde alle scholen in stadsdeel Laak (stadsdeel met grootste lerarentekort van Nederland) en sprak hierover met zes scholen. Op één school vond een pilot plaats. De conclusies nemen we mee bij de nieuwe ontwikkelingen rondom het anders organiseren van het onderwijs, waaronder de website Andersom Den Haag.
- Met de KunstTreffer konden po-scholen en culturele instellingen in co-creatie werken aan de ontwikkeling van cultuuronderwijs vanuit de vraag van de school. Er waren zeven KunstTreffers, waarvan vier op reguliere scholen en drie op s(b)o-scholen.
- Dankzij de mbo-card-met budget kregen de ontwikkelingen in het mbo richting en vaart. Onze werkwijze is hierop aangepast. Onze cultuurcoaches waren betrokken bij de werkgroep van ROC Mondriaan die zorgt voor uitrol van de card binnen alle opleidingen. Ze leverden daarnaast een bijdrage aan de landelijke aftrap van deze card die in Den Haag plaatsvond. Daarna organiseerden we samen met CJP een informatiebijeenkomst voor tien culturele instellingen die (willen) werken met het mbo.

5.2 Zo bouwden we bruggen binnen cultuurbeoefening

- De adviseurs organiseerden diverse disciplinegerichte netwerkbijeenkomsten. Een behoefteonderzoek en gesprekken met het veld vormen de basis voor thema's en onderwerpen. Er was onder andere een netwerkbijeenkomst dans, met Buma Stemra over de regels rondom het gebruiken van muziek tijdens repetities en optredens.
- We organiseerden gesprekken tussen Amare en enkele grote koren over de jaarlijkse uitvoering van Bach's Matthäus-Passion in Amare.
- We organiseerden een bijeenkomst met zes kamerkoren over het Haags Kamerkorenfestival in de Waalse kerk.
- In oktober organiseerden we 'Blik op cultuur: bijeenkomst Haagse vrijetijdskunst', de bijeenkomst voor het Haagse veld van cultuurbeoefening. Tijdens een interactief programma keken we terug op de afgelopen periode en vooruit naar de toekomst. Betrokkenen uit het veld van cultuurbeoefening deelden actuele onderwerpen en hun ervaringen, inzichten, creatieve oplossingen en hun zorgen na corona. Hieruit bleek onder andere zorg

over kostenstijging door hoge energiekosten. CultuurSchakel ging hierover in gesprek met de gemeente om oplossingen te bespreken. Dit loopt door in 2023.

- We verbinden het vrijetijdskunstenveld zoveel mogelijk met politiek, professionele instellingen, andere domeinen en met de stadsdelen, zodat zij een vaste gesprekspartner worden en er meer samenwerking ontstaat. Hiervoor volgen we de ontwikkelingen in de stad op de voet, nemen wij deel aan bijeenkomsten, voeren gesprekken met de gemeente en benutten mogelijke verbindingskansen.
- Na corona zijn in de stadsdelen vraag en aanbod cultuurbeoefening opnieuw in kaart gebracht, via deskresearch, gesprekken en persoonlijke contacten.
- In de wijken waar het programma *BinnenBuiten* actief was, verbonden we het lokale netwerk van scholen, aanbieders, bibliotheken, buurtcentra en andere organisaties met elkaar. Zo konden nieuwe ideeën en initiatieven ontstaan in de wijk voor participatie-aanbod voor kinderen tussen de 8 en 12 jaar.

5.3 Zo bouwden we bruggen met de politiek

- We stuurden samen met het hele culturele veld een brief aan de onderhandelaars van het coalitieakkoord. Hierin vroegen wij meer aandacht en budget voor cultuur in het coalitieakkoord.
- We stuurden namens het directieoverleg van cultuureducatie-/participatie-instellingen een aparte brief met aandachtspunten voor cultuureducatie en -participatie.
- We verstuurden twee persberichten naar lokale dagbladen en online media over het belang van cultuur binnen de gemeenteraadsverkiezingen en over de nijpende situatie van cultuureducatie voor kinderen. Dit leidde tot vermeldingen in diverse Haagse media, waaronder een interview met onze directeur-bestuurder op RTV Discus.
- In november organiseerden wij vanuit het directieoverleg cultuureducatie 'Kinderen willen kunst!'. CultuurSchakel en tien andere Haagse culturele instellingen droegen hier oplossingen aan voor een rijke en toegankelijke culturele leeromgeving voor iedereen in Den Haag. De wethouder en diverse raadsleden waren aanwezig.
- De directeur-bestuurder postte regelmatig opiniestukken via social media, die via de social kanalen van CultuurSchakel gedeeld werden.
- In het voorjaar voerden we een campagne over cultureel bewustzijn tijdens de gemeenteraadsverkiezingen. Deze bestond uit berichten op social media en een landingspagina met culturele

kieswijzer op onze website die door 1.010 bezoekers is bekeken en 5.806 paginaweergaven opleverde.

5.4 Zo onderhielden wij eerder gebouwde bruggen

- We brachten culturele instellingen en scholen steeds vaker samen, in plaats van aparte scholings-bijeenkomsten te organiseren. Daardoor vond er meer uitwisseling plaats en leerden de partijen elkaar steeds beter kennen. Voorbeelden hiervan zijn de workshops Filosoferen met kinderen en de bijeenkomst Digitale cultuureducatie.
- Het leernetwerk Muziek kwam twee keer bijeen over vakoverstijgend werken. Er waren gemiddeld 15 deelnemers. De leesgroep Muziek kwam twee keer bijeen.
- Een werkgroep van acht po-leerkrachten, vo-docenten en kunstdocenten kwam drie keer bijeen onder leiding van onderzoekster Janeke Wienk, om uit te wisselen hoe ze haar theoretische uitgangspunten vertalen naar de praktijk en daarbij een relatie leggen met o.a. burgerschap.
- Vanwege de coronajaren organiseerden wij een afgeslankte vorm van de Haagse Cultuuronderwijs Dag onder de titel 'Impact'. Dit deden wij voor het po en voor de eerste keer ook voor het vo. Er waren respectievelijk 35 en 25 deelnemers uit zowel onderwijs als het culturele veld. Er waren lezingen, panelgesprekken en er werden good practices gedeeld. Leerlingparticipatie en samenwerking tussen scholen en culturele instellingen stonden centraal.
- Ons programma 'Uit met CultuurSchakel' werd voor de laatste keer georganiseerd. Na acht jaar zien we dat te vaak dezelfde groepen leerkrachten deelnemen, waardoor we de beoogde doelstelling niet meer behalen. Er waren drie cultuurbezoeken bij twee culturele instellingen, met gemiddeld 12 leerkrachten per activiteit.
- Onze cultuurcoaches werden op twee bijeenkomsten geïnformeerd over het aanbod van verschillende culturele instellingen voor schooljaar 2022/2023. Hierbij waren 16 cultuurcoaches en 12 medewerkers van culturele instellingen aanwezig.

5.5 Overige verbindingen

- CultuurSchakel is voorzitter van het Haags directieoverleg van organisaties uit het MJB die zich primair richten op cultuureducatie op scholen en in de vrije tijd. Hier delen we kennis en lobbyen we voor gezamenlijke belangen.
- De directeur-bestuurder van CultuurSchakel neemt deel aan de landelijke ketentafel Kunstprofessionals in Cultuureducatie en Amateurkunst van Platform

ACCT (Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst). Deze Ketentafel bestaat uit vertegenwoordigers van werkenden, werkgevers, bemiddelaars en vakopleidingen en ontwikkelt tariefrichtlijnen voor kunstprofessionals in die delen van de cultuureducatie en amateurkunst waar geen cao geldt. Het ministerie van OCW en de rijkscultuurfondsen nemen de bevindingen van de Ketentafels uiterlijk per 2025 mee in de subsidiëring van instellingen, festivals, projecten en producties.

- De directeur-bestuurder nam deel aan een landelijk overleg over de gelden die OCW beschikbaar stelt voor de 'Revitalisering Amateurkunst'. Andere betrokkenen waren de landelijke koepelorganisaties voor amateurkunst en de provinciale instellingen voor cultuureducatie en -participatie.
- CultuurSchakel was partner en onderdeel van het provinciale plan 'Revitalisering amateurkunst' dat Kunstgebouw Zuid-Holland indiende.
- CultuurSchakel organiseerde een werkbezoek voor het ministerie OCW met twee ambtenaren uit Saba naar theater De Vaillant, Art-S-Cool en het Johan de Witt College.
- CultuurSchakel was spreker bij een werkbezoek van een delegatie van scholen en culturele instellingen uit Estland.
- De directeur-bestuurder nam deel aan diverse stadsgesprekken cultuur en de klankbordgroep Cultuurvisie gemeente Den Haag.
- Het hoofd van de afdeling Cultuuronderwijs nam deel aan de overleggen van het Landelijk Platform Kenniscentra Cultuurbeoefening van het LKCA.
- Het hoofd van de afdeling Cultuurbeoefening nam deel aan het Strategisch Overleg Cultuurparticipatie van het LKCA.
- De CmK-projectleider nam deel aan de regionale bijeenkomsten voor CmK-penvoerders van Kunstgebouw.
- De cultuurcoaches met specialisaties ict, s(b)o, vo en mbo namen deel aan landelijke netwerkbijeenkomsten van het LKCA.

Hoofdstuk 6

Monitoring en evaluatie

We monitoren en evalueren onze activiteiten en de stand van zaken van de sector, zodat we activiteiten kunnen bijsturen, actueel blijven en snel kunnen ingrijpen.

6.1 Zo monitorden en evalueerden wij cultuuronderwijs

- De ontwikkelingen van cultuuronderwijs op de po-scholen werden tot nu toe gemeten door onze driejaarlijkse Cultuurscan en door een jaarlijkse interne rapportage. In 2022 stapten wij voor het primair onderwijs over op het landelijk ontwikkelde monitoringsinstrument Evi. Dit is tevens een zelf-evaluatie-instrument voor scholen, en sluit beter aan bij de begeleiding van de cultuurcoaches. Daarnaast draagt het bij aan landelijke monitoring. In totaal namen 81 scholen deel. Dat is aanzienlijk lager dan de laatste cultuurscan uit 2018 waar 158 scholen aan deelnamen. Oorzaak hiervan is de toegenomen druk op het onderwijs en de extra tijd die nodig is bij het invullen van Evi. Universiteit Leiden analyseert de data in 2023.
- Met alle vo-scholen was contact over de afname van de cultuurscan voor een beeld van de positie van scholen tegenover cultuureducatie. 17 scholen vulden de scan in en de rapportage ronden wij in 2023 af.
- Scholen ontvangen na elk cultuurbezoek uit Vonk of Expeditie C een enquête.

6.2 Zo monitorden en evalueerden wij cultuurbeoefening

- De multidisciplinaire klankbordgroep van aanbieders in de vrije tijd kwam vier keer bijeen. Zij geven ons inzicht in de wensen, behoeften en actualiteiten van de sector en houden ons een spiegel voor. Wij bespraken thema's uit onze dienstverlening en onderwerpen die zij zelf aandroegen. Begin 2022 betrokken we de klankbordgroep bij de ontwikkeling en uitkomsten van het behoefteonderzoek naar de dienstverlening van het team Cultuurbeoefening. Verder deelden wij een marketingcampagne en keek de klankbordgroep mee naar de opzet van 'Blik op cultuur: bijeenkomst Haagse vrijetijds kunst'.
- In 2022 ontwikkelden we een scan die inzicht geeft in de eigen ontwikkeling en ambities voor professionalisering van aanbieders in de vrije tijd. Hiermee kunnen aanbieders hun plannen en ambities vormgeven en kan CultuurSchakel de dienstverlening beter afstemmen. In de eerste helft van 2023 start de pilot voor deze scan.

- Op basis van de in 2021 opgestelde enquête deed een extern bureau in 2022 onderzoek naar de dienstverlening van de afdeling Cultuurbeoefening, de ervaring hiermee door de aanbieders van vrijetijds kunst en de meerwaarde van CultuurSchakel voor de gehele vrijetijds kunstsector in Den Haag. De vragenlijst werd uitgezet onder 500 aanbieders, waarop 80 reacties volgden. Hieruit blijkt dat wij goed scoren op dienstverlening en meerwaarde en dat onze activiteiten grotendeels overeenkomen met de wensen van de respondenten. De uitkomsten komen regelmatig ter sprake, waarbij de adviseurs nieuwe stappen bekijken voor een nog effectievere dienstverlening.
- Bij het programma *BinnenBuiten* namen we enquêtes af bij kinderen aan het begin en het einde van de workshopsreeksen, over hun verwachtingen en wat het traject voor hen betekende. Stichting Alexander voert deze monitoring uit en bundelt de respons.
- We presenteerden in 2022 het eerste exemplaar van de factsheet amateurkunst aan wethouder Bruines met informatie en cijfers over cultuurbeoefening en de uitdagingen in deze sector, gebaseerd op onderzoek van LKCA.
- Najaar 2022 namen we een energie-enquête af om inzicht te krijgen in de consequenties van de stijgende energiekosten voor cultuuraanbieders. De zorgwekkende uitkomsten waren voor CultuurSchakel reden om in contact te treden met het gemeentebestuur om samen te zoeken naar oplossingen. Dit vervolgen we begin 2023.

6.3 Algemene monitoring en evaluatie

- We verzamelden en analyseerden de gebruikersgegevens van onze communicatiekanalen, zoals website, e-mailnieuwsbrieven en de betrokkenheid van volgers van onze social mediakanalen. Deze cijfers staan op meerdere plekken in dit jaarverslag. De inzichten die hieruit voortkomen, verwerken we in onze activiteiten en dienstverlening en om onze communicatie te verbeteren.
- We vragen deelnemers aan onze bijeenkomsten feedback tijdens een gesprek of via een enquête.
- Na vragen van de adviescommissie van het meerjarenbeleidsplan over onze integrale werkwijze en samenwerking met de cultuurankers, stelde een extern bureau een rapport op, dat wij deelden met de gemeente.

Hoofdstuk 7

Bedrijfsvoering en personeelszaken

7.1 Personeelscijfers

- Op 31 december 2022 bestond het totale personeelsbestand uit 43 personen (inclusief 3 medewerkers met 31 december als laatste werkdag).
- De totale formatie van personeel in loondienst bedroeg op 31 december 30,55 (inclusief de gemiddelde inzet van oproepkrachten over heel 2022).
- 1 medewerker was gedetacheerd gedurende een deel van het jaar.
- Op 31 december 2022 hadden 16 medewerkers een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd.
- In totaal kwamen er 10 nieuwe mensen in dienst, waarvan 1 wegens zwangerschapsvervanging. Er traden in totaal 7 mensen uit dienst in 2022 (exclusief de 3 medewerkers met 31 december 2022 als laatste werkdag). Hierbij is wel inbegrepen de medewerker die op 1 januari 2022 uit dienst was.
- De verhouding man-vrouw was op 31 december: 10 mannen, 32 vrouwen en 1 genderneutraal persoon.
- De gemiddelde leeftijd op 31 december was: 47,65 jaar.
- Er werden circa 18 zzp'ers ingezet in 2022.

7.2 Arbeidsomstandigheden

- We huurden extra kantoorruimte, waardoor medewerkers buiten de gedeelde kantoorruimtes rustig konden werken of met kleine gezelschappen konden overleggen.
- Er werd een video-belkamer ingericht waar men met een headset rustig digitaal kan vergaderen.
- Thuiswerken gebeurde in veel mindere mate wegens het verdwijnen van de opgelegde covid-maatregelen. Thuiswerken bleef in overleg gedeeltelijk mogelijk.
- De griepvaccinatie is in het najaar opnieuw aangeboden op kosten van de werkgever.

7.3 Scholing en training

- Het persoonlijk opleidingsbudget is tien keer ingezet, waarbij in enkele gevallen dit aangevuld werd met organisatiebudget.
- Er waren twee organisatiebrede trainingen, 'Unconscious Bias' en 'Verbindende communicatie'.
- Het MT volgde de training Inclusief leiderschap
- De afdeling Cultuuronderwijs volgde de training Cultuur eigen.
- HR volgde een functie-gerelateerde training.
- Er werd geïnvesteerd in persoonlijke ontwikkeltrajecten, beroepsmatig bijwonen van voorstellingen en individuele trainingen.

7.4 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bedroeg 9,16 % over heel 2022, dit is inclusief deeltijdverzuim. Het landelijk verzuim zal naar

verwachting boven/rond de 5% liggen. De meldingsfrequentie was 2,05. Dit betekent bij beide criteria een verhoging ten opzichte van 2021. Het hoge verzuimpercentage werd vooral veroorzaakt door enkele langdurige verzuimsituaties. De hoge meldingsfrequentie lijkt vooral veroorzaakt door een piek in covid-besmettingen, maar dit is niet met zekerheid te zeggen gezien de privacyregels.

7.5 Overige personeelsonderwerpen

- Diversiteit en Inclusie werd in het najaar 2022 verder opgepakt en loopt door in 2023.
- De verlofregeling werd bijgesteld met instemming van de OR.
- Voor de (verplichte) overgang naar pensioenfonds PFZW voerden wij diverse voorbereidende stappen uit. De overstap is per 1 januari 2023 definitief.
- Het traject voor functiewaardering werd met instemming van de OR vastgesteld en eind 2022 gestart.
- De arbeidsomstandigheden werden geëvalueerd en begin 2023 krijgt de RI&E een update door een gecertificeerde Arbodienst.

7.6 Diversiteit en Inclusie

D&I is een speerpunt voor CultuurSchakel en zit goed verankerd in ons DNA. Dit is terug te lezen door het jaarverslag heen, met name in hoofdstuk 3. In 2022 inventariseerden we wat we de afgelopen jaren bereikten en waar nog aan gewerkt moet worden.

7.6.1 Zo zorgden we voor diversiteit en inclusie onder het personeel

- De kerngroep D&I joeg inhoudelijke onderwerpen aan, agendeerde D&I en bereidde beleidsstukken voor.
- We stelden de P van Personeel van de code centraal en ontwikkelden een visie en acties.
- Er werd een visiedocument over personeelsbeleid vastgesteld, met daarin streefcijfers voor D&I en intern personeel.
- We wonnen extern advies in over diverse onderwerpen.
- We werkten aan bewustwording via maandelijkse tips in de interne nieuwsbrief, een gezamenlijke bibliotheek over D&I, het delen van artikelen, gezamenlijke inspiratiesessies en inhoudelijke sessies over kansengelijkheid.
- We scholen iedereen op unconscious bias en verbindende communicatie.
- Het MT deed een cursus Inclusief leiderschap
- We legden gewenste omgangsvormen vast.
- We stelden een vertrouwenspersoon aan.

- We stelden een nieuw wervingsbeleid vast met aandacht voor D&I.
- Het personeelsbestand werd diverser qua gender, leeftijd en culturele achtergrond.
- We creëerden verschillende werkervarings- of kansplaatsen.

7.7 De ondernemingsraad

In 2022 traden twee nieuwe leden aan, een cultuurcoach en een medewerker van Marketing & Communicatie.

De rol van voorzitter is onveranderd. In juni volgden de nieuwe leden een seminar van Trainiac. Alle leden volgden in september een incompany training van Trainiac over de rechten en plichten van een OR. De OR streeft naar een verdere professionalisering van de organisatie, communicatie en documentatie van de OR.

Onderwerpen die centraal stonden in 2022 waren:

- Hybride werken/werken op kantoor;
- Activiteitenplan 2022;
- Verlofregeling;
- Rapport vertrouwenspersoon;
- Nieuw Functiehuis en –weging;
- Overstap pensioenaanbieder;
- Personeelsvoorlichting en werknemerstevredenheidsonderzoek.

7.8 Bedrijfsvoering

In januari 2022 werd een MT ingesteld, bestaande uit het hoofd afdeling Cultuurbeoefening, hoofd afdeling Cultuuronderwijs, teamleider Marketing & Communicatie, projectleider Bedrijfsvoering en de directeur- bestuurder. We pasten het directiereglement aan en stelden de werkwijze voor het MT vast. Door omstandigheden viel het hoofd Cultuurbeoefening langdurig uit vanaf mei en de projectleider Bedrijfsvoering trad in september uit dienst. Hierdoor kon de samenwerking binnen het MT onvoldoende opstarten. In november startte een nieuw hoofd Interne organisatie. In 2023 werven we een nieuw hoofd Cultuurbeoefening en een nieuwe teamleider M&C. Naar verwachting is het MT dan weer compleet in 2023. Deze personeelsswisselingen trekken een forse wissel op het management.

Samen met een extern adviesbureau kozen wij voor een nieuw crm systeem. In 2022 verrichtten we voorbereidingen hiervoor, zodat het in 2023 operationeel is.

We volgden de codes D&I, Fair Practice Code en de Governance Code Cultuur.

Hoofdstuk 8

Raad van toezicht

8.1 Goedkeuring jaarverslag

Het jaarverslag en de jaarrekening van 2022 zijn uitgebracht door de directeur-bestuurder van Stichting CultuurSchakel en besproken in de vergadering van de raad van toezicht op 17 april 2023. De accountant heeft op 17 april 2023 een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening 2022 afgegeven. Na kennisneming van de bevindingen van de accountant heeft de raad van toezicht de jaarrekening goedgekeurd. De genoemde documenten geven voldoende inzicht in de inspanningen en activiteiten van Stichting CultuurSchakel in het verslagjaar. Deze passen binnen de doelstellingen van de stichting.

8.2 Verantwoording toezicht

Stichting CultuurSchakel is opgericht op 17 mei 2013 en heeft tot taak om de realisatie van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van cultuuronderwijs en -participatie te bevorderen.

De raad van toezicht toetst de strategie, de financiële risicobeheersing en de realisatie van beleidsdoelstellingen aan het jaarplan, kwartaalrapportages, jaarrekening en (realisatie van de) begroting. De informatievoorziening over de inhoudelijke activiteiten van de stichting is op orde en van goede kwaliteit. De bedrijfsprocessen en de administratieve organisatie van de stichting zijn op niveau, waarmee de raad in staat is haar toezichtstaak uit te voeren. Het afgelopen jaar stond in het teken van 'terug naar normaal', waarbij veel energie moest worden gestoken in het netwerk in de stad. Ook de raad van toezicht was zichtbaar en betrokken bij activiteiten op diverse locaties.

Jaarlijks bespreekt de raad van toezicht de bevindingen vanuit de controle van de administratie en de jaarrekening met de accountant.

CultuurSchakel past de principes en aanbevelingen van de *Governance Code Cultuur 2019* toe. Hieronder lichten we toe hoe we de principes toepassen:

- De maatschappelijke doelstelling wordt gerealiseerd door organisaties en scholen te ondersteunen met cultuuronderwijs en cultuurbeoefening. We zijn hierover continu in gesprek met belanghebbenden, zoals scholen, besturen, klankbordgroepen, aanbieders, politiek etc.
- Jaarlijks wordt de Code doorgenomen en in alle vergaderingen wordt deze in acht genomen. Jaarlijks wordt het functioneren van de directeur-bestuurder beoordeeld en de beloning vastgesteld volgens de richtlijnen van CultuurConnectie.

- Bestuurders en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.
- Het bestuursmodel en de organisatiestructuur zijn helder, evenals de financiële inrichting. Er is een eenduidige toedeling van de bestuurlijke en toezichthoudende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. In 2022 is gestart met een wijziging van de statuten, naar aanleiding van de WBTR (Wet bestuur en toezicht rechtspersonen) en er is een gewijzigd directiereglement vastgesteld. De bestuurder rapporteert maandelijks aan de raad van toezicht. De raadsleden bezoeken regelmatig activiteiten van CultuurSchakel en vragen informatie aan het bestuur en medewerkers.
- Bij vergaderingen van de raad van toezicht worden met regelmaat medewerkers uitgenodigd, evenals de OR.
- Het bestuur weet hoe zij op verantwoordelijke wijze de maatschappelijke doelstelling van de organisatie moet uitoefenen en doet dit op zorgvuldige en evenwichtige wijze. Het bestuur handelt als goed werkgever en schept randvoorwaarden voor een goede en veilige werkomgeving. Daarbij is dit jaar extra rekening gehouden met corona. Elders in het jaarverslag is uitgebreid ingegaan op de hantering van de code D&I. Er is een gedragscode en een externe vertrouwenspersoon, waarvan de medewerkers op de hoogte zijn. We hanteren de Fair Practice Code. In 2022 is extra aandacht besteed aan sociale veiligheid en vertrouwenspersoon.
- De raad van toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.
- De raad van toezicht is verantwoordelijk voor de eigen samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid. Afgelopen jaar zijn er geen wijzigingen geweest in de samenstelling.
- De raad doet een jaarlijkse zelfevaluatie, die in 2022 is gedaan met een externe adviseur.
- De leden van de raad van toezicht opereren onafhankelijk van de stichting. Er is in 2022 geen sprake geweest van tegenstrijdige belangen.
- De directeur-bestuurder had twee nevenfuncties: lid adviescommissie cultuurnota Utrecht en lid monitoringscommissie bovensectoraal voor de Raad voor Cultuur. Beide functies zijn gemeld bij de raad van toezicht en er is geen sprake van tegenstrijdige belangen.

8.3 Vergaderingen

De raad van toezicht vergaderde vijf keer in 2022.

De belangrijkste besproken onderwerpen waren:

- De werkzaamheden van de stichting, waaronder de voortgang van de Haagse CultuurAcademie, het project *BinnenBuiten* en de ambities voor het voortgezet onderwijs.
- De positionering van CultuurSchakel als spin in het web van het Haagse culturele netwerk.
- De (maandelijkse) inhoudelijke voortgangsrapportages van de directeur-bestuurder.
- Het verslag van het jaarlijkse functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder.
- De governance-check en de jaarlijkse evaluatiegesprekken met de raadsleden.
- Organisatieontwikkeling.
- Het werkplan, de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag, de kwartaalrapportages en de planning.
- De samenwerking met de gemeente Den Haag.
- De lobby om aandacht te krijgen voor cultuureducatie bij de gemeenteraadsverkiezingen.
- Artikel 24 overleg met de OR.
- Presentaties over diverse inhoudelijke onderwerpen door project- en teamleiders.
- De uitdagingen op de arbeidsmarkt waardoor vacatures soms moeilijk in te vullen zijn.

De voorzitter van de raad van toezicht heeft regelmatig overleg met de directeur-bestuurder.

8.4 Het secretariaat

Het secretariaat van de raad van toezicht is onder verantwoording van de directeur-bestuurder en wordt uitgevoerd door de managementsecretaresse. Voor de notulering van de vergadering wordt een externe notulist ingezet.

8.5 Beloning directeur-bestuurder

De beloning van de directeur-bestuurder valt binnen de kaders van de Wet normering topinkomens.

8.6 Honorering raad van toezicht

Voor de leden van de raad van toezicht is de mogelijkheid opengesteld een vergoeding te ontvangen voor onkosten. Voor een lid bedraagt deze € 1.000,- per vergaderjaar en voor de voorzitter € 1.500,- (excl. btw).

8.7 Profielschets raad van toezicht

De raad van toezicht heeft een profielschets opgesteld. De profielschets geeft een beeld van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de raad en daarnaast de eisen die aan de raad en zijn leden gesteld worden.

8.8 Samenstelling raad van toezicht

De raad van toezicht bestaat uit vijf leden. In 2022 waren geen wijzigingen in de samenstelling van de raad.

De samenstelling van de raad van toezicht is per 31 december 2022:

Naam: Functie: Benoemd: Herbenoembaar: Geboortedatum: Functie dagelijks leven: Relevante nevenfuncties:	Hélène Oppatja voorzitter juli 2019 najaar 2023 23 januari 1966 gemeentesecretaris Wassenaar (tot 1 mei), directeur-bestuurder CBG Centrum voor familiegeschiedenis (vanaf 1 mei) voorzitter raad van toezicht Alphen op één lijn (t/m februari), bestuurslid stichting Nationale Herdenking 15 augustus 1945, vicevoorzitter PvdA (t/m mei), commissaris Ferm Werk (t/m april), lid raad van toezicht Amare.
Naam: Functie: Benoemd: Herbenoembaar: Geboortedatum: Functie dagelijks leven: Relevante nevenfuncties:	Bircan Bozbey lid juli 2019 voorjaar 2023 3 januari 1973 beleidsadviseur Hogeschool Inholland geen
Naam: Functie: Benoemd: Herbenoemd: Treedt af: Geboortedatum: Functie dagelijks leven: Relevante nevenfuncties:	Marthe de Vet lid juni 2016 voorjaar 2020 voorjaar 2024 6 oktober 1974 hoofd Publiek St. Frans Hals Museum adviseur Fonds voor Cultuurparticipatie en raad van toezicht Jeugd Sport Cultuur Fonds
Naam: Functie: Benoemd: Herbenoembaar: Geboortedatum: Functie dagelijks leven: Relevante nevenfuncties:	André Stroop lid juli 2020 najaar 2024 24 december 1959 verandermanager/strategisch adviseur geen
Naam: Functie: Benoemd: Herbenoembaar: Geboortedatum: Functie dagelijks leven: Relevante nevenfuncties:	Brigitte Spiegeler lid juli 2020 najaar 2024 18 juni 1971 advocaat en beeldend kunstenaar bestuurslid Atelier Néerlandais (Parijs) bestuurslid afdeling Letteren, Theater en Film bij de Haagse Kunstkring, arbiter bij het Court of Arbitration for Art (CAFA)

Aftreedschema raad van toezicht

Naam	Functie	In functie sinds	Termijn	Herbenoemd op	Treedt af op
Hélène Oppatja	voorzitter	1-7-2019	4 jaar		Najaar 2023
Bircan Bozbey	lid	1-7-2019	4 jaar		Voorjaar 2023
Marthe de Vet	lid	1-6-2016	4 jaar	Voorjaar 2020	Voorjaar 2024
André Stroop	lid	1-7-2020	4 jaar		Najaar 2024
Brigitte Spiegeler	lid	1-7-2020	4 jaar		Najaar 2024

Het aantal zittingstermijnen is maximaal 2.

